

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 9. jūnijā
(OR. fr)

10024/22

JAI 848
FREMP 123

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Secinājumi attiecībā uz ES stratēģiju par bērna tiesībām

Pielikumā pievienoti secinājumi attiecībā uz ES stratēģiju par bērna tiesībām, kurus Padome pieņēma 2022. gada 9. jūnijā.

Padomes secinājumi attiecībā uz ES stratēģiju par bērna tiesībām

Preambula

Eiropas Savienības Padome,

- a. **atgādinot**, ka bērni ir pilntiesīgi tiesību subjekti un ka bērna tiesību aizsardzība un veicināšana ir viens no Eiropas Savienības svarīgākajiem mērķiem un ka bērnu tiesības ir cilvēktiesības, kuras ir nostiprinātas ES Pamattiesību hartā;
- b. **apstiprinot**, ka ES rīcībpolitikai un darbībām, kas iespaido bērna tiesības, jāturpina orientēties pēc principiem un standartiem ANO Konvencijā par bērna tiesībām ¹, kuru ir ratificējušas visas dalībvalstis;
- c. **uzsverot**, ka bērnu tiesības ir universālas, ka katra persona vecumā līdz 18 gadiem bauda vienādas bērna tiesības bez jebkādas diskriminācijas, un ka bērna vislabākajām interesēm ir jābūt primāram apsvērumam visā ar bērniem saistītajā rīcībā, neatkarīgi, vai to īsteno publiskas iestādes vai privātas institūcijas;
- d. **uzsverot**, ka bērnu tiesības ir pamattiesības un kā tādas tās ir jāiekļauj visās attiecīgajās rīcībpolitikās un tiesību aktos kā valstu, tā arī ES līmenī, ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principus un ņemot vērā dalībvalstu un ES attiecīgās ekskluzīvās un dalītās kompetences ģimenes tiesību jomā, kā paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. pantā;
- e. **atgādinot** esošos tiesību aktus par bērnu tiesībām, kuri uzskaitīti ES stratēģijas par bērna tiesībām 2. pielikumā;
- f. **atgādinot** Eiropas Padomes plašo standartu kopumu bērna tiesību jomā, kuru ir akceptējušas dalībvalstis;

¹ [Konvencija par bērna tiesībām](#), Apvienoto Nāciju Organizācija, 1989. gads.

- g. **atgādinot** to, ka ir pieņemts Padomes Ieteikums (ES) 2021/1004 (2021. gada 14. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Garantiju bērniem, – konkrēts instruments, kas vērsts uz vienlīdzīgu iespēju veicināšanu bērniem, kuri pakļauti nabadzības vai sociālās atstumtības riskam, un kas attiecas uz ES stratēģijas par bērna tiesībām otrā temata "sociālekonomiskā iekļaušana, veselība un izglītība" īstenošanu;
- h. **uzsverot**, ka visiem bērniem ir tiesības uz nediskriminējošu piekļuvi galvenajiem pakalpojumiem, piemēram, agrīnajai izglītībai un aprūpei, veselībai, uzturam un mājoklim, kuri ir svarīgi bērnu attīstībai un labbūtībai;
- i. **atzīmējot** nozīmīgo lomu, kāda ir Eiropas Savienībai visu pasaules bērnu tiesību veicināšanā, aizsargāšanā un īstenošanā;
- j. **atkārtoti apstiprinot**, ka ir svarīgi bērnu tiesību – tostarp meiteņu vienlīdzīgu iespēju – aizsargāšanā un veicināšanā ES un visā pasaulē apvienot centienus ar starptautiskām organizācijām, proti, Eiropas Padomi un Apvienoto Nāciju Organizāciju;
- k. šajā sakarā **ņemot vērā** ceturto Eiropas Padomes stratēģiju par bērna tiesībām (2022.–2027. gads) "Pasākumi bērnu tiesību jomā: no nepārtrauktas īstenošanas līdz kopīgai inovācijai", kuru Ministru komiteja pieņēma 2022. gada 23. februārī un kuras mērķis ir attīstīt sinerģijas ar ES stratēģiju par bērna tiesībām;
- l. **ar bažām atzīmējot**, ka, ņemot vērā Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu, bērni ir pakļauti lielākam riskam nekā pieaugušie saskarē ar bruņotiem konfliktiem un to sekām, un apstiprinot, ka viņi ir jāaizsargā, jo īpaši no tā, ka viņus iesauc armijā vai citos bruņotajos spēkos un ka tie viņus izmanto, kā arī no cilvēku tirdzniecības, nelikumīgas adopcijas, seksuālas izmantošanas un nošķiršanas no viņu ģimenēm; tas pats attiecas uz citām krīzes un ārkārtas situācijām, ko izraisījis terorisms, sabiedrības veselības krīze, ekonomikas krīze, klimata pārmaiņas vai dabas katastrofas;
- m. **atgādinot**, cik svarīgi ir pilnībā īstenot Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/93/ES (2011. gada 13. decembris) par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un izceļot to, cik svarīga ir ES Stratēģija cilvēku tirdzniecības apkarošanai 2021.–2025. gadam;
- n. **ar bažām atzīmējot** Covid-19 pandēmijas ietekmi uz bērniem – tā ir vairojusi grūtības, ar ko jo īpaši saskaras bērni neaizsargātās situācijās, palielinot risku un paplašinot esošo nevienlīdzību piekļuvē svarīgākajiem pakalpojumiem, un vēl vairāk pakļaujot bērnus vardarbībai, pāridarījumiem un nevērībai;

- o. **atzīstot vajadzību** nodrošināt, ka bērni tiek jēgpilni iesaistīti un ņemti vērā globālajā atveseļošanā pēc Covid-19;
- p. **atzīstot**, ka bērnu tiesības ir jāaizsargā un jāveicina gan bezsaistē, gan arī tiešsaistē un ka ir vajadzīgi centieni tvert iespējas, ko piedāvā digitālā vide, tikmēr ierobežojot riskus, kādus šī vide var radīt bērniem un viņu tiesību īstenošanai;
- q. **atgādinot**, ka bērni veido vairāk nekā 18 % no ES iedzīvotāju skaita, ka viņi jau ir pārmaiņu veicinātāji un ka viņi ir jāuzklausa, viņos ir jāieklausās un viņi ir jāiesaista mūsu sabiedrību demokrātiskajā dzīvē,

Eiropas Savienības Padome,

1. **atzinīgi vērtē** bērna tiesību attīstīšanu, aizsargāšanu un veicināšanu ES un globālā līmenī, kā paredzēts visaptverošajā ES stratēģijā par bērnu tiesībām un kas balstās uz plašu apspriešanos un jēgpilnu iesaisti no pašu bērnu puses;
2. **uzsver**, ka stratēģija balstās uz līdztiesības, iekļaušanas, dzimumu līdztiesības un nediskriminēšanas principiem un ka konkrētas bērnu grupas saskaras ar īpašu neaizsargātību un cieš no sociālekonomiskas atstumtības un diskriminācijas; Padome šajā sakarā atkārtoti norāda, ka ir aizliegta pret bērnu vai viņa vecākiem vai likumiskajiem aizbildņiem vērsta diskriminācija uz jebkāda pamata, tostarp dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpašību, valodas, reliģijas vai ticības, politisko vai jebkuru citu uzskatu, piederības nacionālajai minoritātei, īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ;
3. **norāda**, ka ES stratēģija par bērnu tiesībām un tās sešas savstarpēji saistītās tematiskās prioritātes veido labu pamatu tādu rīcībpolitiku, pasākumu un tiesību aktu izstrādei ES un valstu līmenī, kas balstās bērnu tiesībās;
4. **atzinīgi vērtē** Komisijas iniciatīvu integrēt bērnu tiesību perspektīvu visās attiecīgajās ES rīcībpolitikās, tiesību aktos un finansēšanas programmās un atbalsta to, ka tiek izstrādāts bērna tiesību integrēšanas kontrolsaraksts;
5. **uzsver**, ka ir svarīgi izstrādāt un sabiedrībai, tostarp bērniem, nodrošināt bērniem draudzīgu un piekļūstamu informāciju par bērnu tiesībām un jo īpaši Pamattiesību hartas un citu svarīgāko ES instrumentu versijas un formātus vairākās valodās, lai īstenotu bērnu tiesības tikt informētiem, un sekmēt bērnu reālu līdzdalību demokrātiskajā dzīvē;

6. **uzstāj**, ka ir svarīgi spēcināt bērnu iesaisti politiskajā un demokrātiskajā dzīvē vietējā, valstu un ES līmenī, tostarp izveidojot jaunus un atbalstot esošos mehānismus bērnu jēgpilnai līdzdalībai, un veicinot bērnu vienlīdzīgu līdzdalību bez jebkādas diskriminācijas, ko panāktu, nodrošinot, ka bērni tiek uzklauti un viņu viedoklis ņemts vērā;
7. **atbalsta** Eiropas Komisijas nodomu sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un bērnu tiesību organizācijām izveidot ES bērnu līdzdalības platformu, kas savienotu esošos bērnu līdzdalības modeļus, ar mērķi izveidot spēcīgu mehānismu, kas dod iespēju bērniem iesaistīties efektīvi un jēgpilni visos līmeņos;
8. **atzīst**, ka ir svarīgi apmainīties ar labo praksi valsts un ES līmenī, un atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Komisija ir izveidojusi ES bērnu tiesību tīklu, kura mērķis ir pastiprināt dialogu un savstarpējo mācīšanos starp ES dalībvalstīm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām bērnu tiesību jomā un atbalstīt ES stratēģijas par bērna tiesībām īstenošanu, pārraudzību un izvērtēšanu;
9. **atzinīgi vērtē** Eiropas Komisijas iniciatīvu stiprināt sadarbību ar attiecīgajām reģionālajām un vietējām iestādēm un citām attiecīgajām institūcijām, reģionālajām un starptautiskajām organizācijām, pilsonisko sabiedrību un valsts cilvēktiesību institūcijām;
10. **atzīst** lomu, kāda ombudiem (tostarp bērnu ombudiem) ir [...] tajā, lai gādātu par bērnu tiesību īstenošanu, viņu vislabāko interešu garantēšanu un viņu viedokļa sadzirdēšanu;
11. **atbalsta** Eiropas Komisijas nodomu stiprināt ES kā svarīga globāla dalībnieka pozīciju un stiprināt bērna aizsardzības spējas Savienības delegācijās trešās valstīs nolūkā nodrošināt bērna tiesību aizsardzību un īstenošanu visā ES ārpolitikā visos kontekstos, īpaši attīstības un sadarbības jomā, humanitāru krīžu un dabas katastrofu gadījumos;
12. **atzinīgi vērtē** Eiropas Komisijas iniciatīvu, kas vērsta uz ES uzņēmumu piegādes ķēžu atbrīvošanu no bērnu darba; tā ir daļa no ES centieniem izskaust bērnu darbu visā pasaulē;
13. **atbalsta** Eiropas Komisijas iniciatīvu veicināt iespēju radīšanu jauniešiem un bērniem un viņu līdzdalību globālā kontekstā, un paredzēt ES finansējumu izglītības veicināšanai visā pasaulē.

Eiropas Savienības Padome:

- **aicina** Eiropas Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai uzlabotu dzīvi visiem bērniem Eiropas Savienībā, ņemot vērā ES stratēģiju par bērna tiesībām, un atbalstīt dalībvalstis to valsts līmeņa centienos stiprināt bērna tiesību standartus;

- **aicina** dalībvalstis:

1) attiecīgos gadījumos izstrādāt visaptverošu un piemērotu rīcībpolitiku un pasākumus nolūkā īstenot visu bērnu tiesības bez jebkādas diskriminācijas, tostarp:

- i. pieņemot visaptverošas nacionālas stratēģijas vai citas, ekvivalentas integrētas rīcībpolitikas, kas vērstas uz bērna tiesībām un kam ir paredzēti pienācīgi resursi, un ko atbalsta pietiekami spēju satvari;
- ii. stiprinot sadarbību un koordināciju starp visām attiecīgajām iestādēm un ieinteresētajām personām;
- iii. pēc iespējas labāk izmantojot pieejamo ES un valsts finansējumu bērna tiesību veicināšanai un aizsardzībai;
- iv. uzlabojot pēc vecuma un dzimuma sadalītu datu vākšanu salīdzināmā veidā visā ES, respektējot valstu situāciju, un veicinot konkrēti ar bērniem saistītu pētniecību, jo īpaši tematiskajās jomās, uz ko attiecas ES stratēģija par bērna tiesībām, lai varētu izstrādāt un īstenot uz datiem balstītu un reaģējošu rīcībpolitiku;
- v. stiprinot izpratnes veicināšanas un apmācības aktivitātes attiecībā uz bērna tiesībām, tostarp tādas, kas domātas bērniem, profesionāļiem, kuri strādā ar bērniem un viņu labā, politikas veidotājiem, civildienesta ierēdņiem, publiskām iestādēm, tiesnešiem, prokuroriem un citiem juristiem, civilajam un militārajam personālam KDAP misijās, kā arī valsts cilvēktiesību institūcijām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un cilvēktiesību aizstāvjiem;
- vi. īstenojot Padomes Ieteikumu (ES) 2021/1004, ar ko izveido Eiropas Garantiju bērniem, kura mērķis ir novērst un apkarot bērnu sociālo atstumtību, garantējot, ka bērniem, kam vajadzīga palīdzība, ir piekļuve pamatpakalpojumu kopumam;

- 2) palielināt dalībvalstu centienus novērst un apkarot visu veidu vardarbību pret bērniem, jo īpaši:
- i. veicinot atbalsta dienestu sadarbību un atbalstot holistisku reakciju uz vardarbību;
 - ii. veidojot integrētus un konkrēti vērstus specializētos atbalsta pakalpojumus cietušajiem bērniem, kas papildina vispārējos cietušo atbalsta pakalpojumus vai ir daļa no tiem, un investējot sekundāras viktimizācijas novēršanā;
 - iii. stiprinot integrētu bērna aizsardzības sistēmu izveidi, izvērtēšanu un popularizēšanu, visiem attiecīgajiem dienestiem sadarbojoties koordinētā un daudzdisciplinārā pieejā bērna vislabākajās interesēs, piemēram, pēc bērnu māju (*Barnahus*) vai citu bērna tiesībām [...] draudzīgu modeļu parauga;
 - iv. aizliedzot miesas sodus visos kontekstos un stiprinot integrētus atbalsta pakalpojumus bērniem un ģimenēm;
 - v. nodrošinot adekvātus pasākumus vardarbības un pāridarījumu ģimenē, pāragru piespiedu un bērnu laulību, sieviešu ģenitāliju kropļošanas un citas kaitējošas prakses, kā arī citu veidu vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai;
 - vi. veicot pasākumus, lai sargātu bērnus no diskriminācijas jebkādu iemeslu dēļ, jo īpaši viņu dzimuma, seksuālās orientācijas, kā arī viņu etniskās vai sociālās izcelsmes, reliģijas vai ticības vai invaliditātes dēļ, un nodrošinātu nekaitīgu, atbalstošu un iekļaujošu vidi skolās visiem bērniem, jo īpaši tiem, kuri ir neaizsargātās grupās, kā minēts šo secinājumu 2. apsvērumā, vienlaikus pienācīgi respektējot viņu individualitāti;

- vii. aicinot dalībvalstis apsvērt ANO Konvencijas par bērna tiesībām fakultatīvā protokola par bērnu tirdzniecību, bērnu prostitūciju un bērnu pornogrāfiju ² un Fakultatīvā protokola par paziņojumu sniegšanas procedūru ³ parakstīšanu un ratificēšanu, ja tas vēl nav izdarīts, un pieņemot zināšanai, ka Fakultatīvo protokolu par bērnu iesaistīšanu bruņotos konfliktos ⁴ ir ratificējušas visas ES dalībvalstis, ka Fakultatīvo protokolu par bērnu tirdzniecību, bērnu prostitūciju un bērnu pornogrāfiju ir ratificējis liels vairums dalībvalstu un Fakultatīvo protokolu par paziņojumu sniegšanas procedūru ir ratificējušas dažas dalībvalstis;
 - viii. paredzot pietiekamus resursus prevencijas dienestiem un tiesībaizsardzības iestādēm, lai novērstu un apkarotu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu ekspluatāciju;
 - ix. stiprinot tiesiskā un politikas satvara īstenošanu attiecībā uz seksuālas vardarbības pret bērnu un bērnu ekspluatācijas novēršanu un apkarošanu, jo īpaši – pilnībā ievērojot Regulu (ES) 2021/1232 un sekojot turpmākai tiesību aktu izstrādei seksuālas vardarbības pret bērnu apkarošanai atbilstīgi ES stratēģijai efektīvākai cīņai pret seksuālu vardarbību pret bērniem 2020.–2025. gadam;
 - x. stiprinot vardarbības un recidīvisma novēršanu, izstrādājot piemērotas prevencijas un rehabilitācijas programmas vardarbības veicējiem;
- 3) izstrādāt un atbalstīt ES juridisko garantiju adekvātu īstenošanu bērna pamattiesību aizsardzībai krīzes vai ārkārtas situācijās bez diskriminācijas, uzklusot un ņemot vērā bērnu viedokli atbilstīgi vecumam un brieduma pakāpei, vienlaikus pienācīgi ievērojot bērna intereses, jo īpaši:
- i. strādājot kopā, lai uzlabotu bērnu aizsardzību un risinātu viņu aizsardzības vajadzības ārkārtas situācijās, un izstrādājot efektīvas un dzīvotspējīgas alternatīvas migrācijas procesos esošu bērnu aizturēšanai, atceroties, ka saskaņā ar ES *acquis* bērnu aizturēšana migrācijas kontekstā tiek paredzēta tikai kā galējais līdzeklis, ja nav dzīvotspējīgu alternatīvu, un jebkurā gadījumā – tikai ļoti īslaicīgi un piedāvājot pienācīgu mitekli;

² [Konvencijas \[...\] par bērna tiesībām fakultatīvais protokols par bērnu tirdzniecību, bērnu prostitūciju un bērnu pornogrāfiju](#), Apvienoto Nāciju Organizācija, 2000. gads.

³ [Konvencijas par bērna tiesībām fakultatīvais protokols par paziņojumu sniegšanas procedūru](#), Apvienoto Nāciju Organizācija, 2011. gads.

⁴ [Konvencijas par bērna tiesībām fakultatīvais protokols par bērnu iesaistīšanu bruņotā konfliktā](#), Apvienoto Nāciju Organizācija, 2000. gads.

- ii. izveidojot ārkārtas uzņemšanas procedūras, ar tām cenšoties nodrošināt bērna vajadzībām pielāgotu aizsargājošu mitekli un garantējot bērna drošību fiziskās un garīgās veselības ziņā, kā arī piekļuvi pamatpakalpojumiem un nodrošinot neaizsargātības agrīnu identificēšanu;
- iii. vajadzības gadījumā veicot uzticamu bērna vecuma novērtējumu, pilnībā ievērojot personas cieņu un pamatojoties uz daudzdisciplināru pieeju, kā arī informējot bērnus viņām saprotamā valodā;
- iv. sniedzot palīdzību nepavadītu bērnu iekļaušanā, jo īpaši nodrošinot ātru likumiskā aizbildņa iecelšanu vai atbilstīgu pārstāvību un atbalstot šos nepilngadīgos skolas un arodmācību laikā;
- v. uzsverot esošo rīcībpolitiku nozīmīgumu un vajadzības gadījumā pastiprinot cīņai pret bērnu tirdzniecību paredzēto rīcībpolitiku īstenošanu un jo īpaši identificējot un novēršot situācijas, kas rada cilvēku tirdzniecības risku, paturot prātā, ka krīzes laikā cilvēku tirdzniecības risks ir lielāks, sevišķi attiecībā uz sievietēm un meitenēm, un ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Protokolu par cilvēku tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to ⁵;
- vi. apmācot profesionāļus nolūkā atklāt situācijas, kad bērni saskaras ar krīzi, un aizsargāt viņus, kā arī identificēt un aizsargāt bērnus, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai kuri ir pakļauti riskam kļūt par upuriem;
- vii. palielinot bērnu un jo īpaši migrantu bērnu un viņu ģimeņu izpratni par izmantošanas riskiem, sniedzot viņiem adekvātu informāciju;
- viii. nosakot stratēģijas to bērnu identificēšanai, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri, lai nodrošinātu un garantētu viņu beznosacījumu aizsardzību;
- ix. sniedzot atbalstu, tostarp finansiālu, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas specializējas cīņā pret bērnu tirdzniecību, īstenojot izpratnes veidošanas kampaņas pret cilvēku tirdzniecību vai sniedzot aprūpi un atbalstu bērniem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri,

⁵ [Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību Protokols par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to.](#)

- x. cenšoties nodrošināt, ka krīzes vai ārkārtas situācijas netiek instrumentalizētas attiecībā uz bērnu aizbildnību, un jo īpaši ņemot vērā *UNICEF* un Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences ieteikumus par to, ka bruņotu konfliktu laikā nedrīkstētu veikt adopcijas;
- xi. mudinot dalībvalstis turpināt stiprināt pasākumus un brīdināšanas procesus nolūkā apkarot bērnu nolaupīšanu un turpināt valstu kontaktpunktu tīkla izveidi nolūkā veicināt koordināciju starp dalībvalstīm;

4) stiprināt dalībvalstu tiesu sistēmas, lai tās atbilstu visu bērnu tiesībām, jo īpaši:

- i. nodrošinot, ka bērna vislabākās intereses ir primārais apsvērums visās tiesvedībās saistībā ar bērniem;
- ii. veidojot bērnam draudzīgu tiesvedību no paša sākuma, tostarp sniedzot vecumam piemērotu un bērnam draudzīgu informāciju un līdzdalības iespējas;
- iii. nodrošinot, ka tiek īstenotas bērna tiesības tikt uzklautam tiesvedībā, kas skar bērnu – vai nu tiešā veidā, vai arī ar pārstāvja vai atbilstīgas struktūras starpniecību veidā, kas atbilst valsts tiesību procesuālajām normām un ES *acquis*;
- iv. nodrošinot, ka tiesvedības laikā vislabākajā veidā tiek aizsargātas bērna tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību;
- v. nodrošinot, ka lietās, kurās iesaistīti bērni, tiesvedība notiek bez nepamatotas kavēšanās un ka šajās tiesvedībās panāktie lēmumi tiek sistemātiski pildīti atbilstīgi esošajam ES tiesiskajam regulējumam un citiem attiecīgajiem starptautiskajiem juridiskajiem instrumentiem, lai panāktu bērna tiesību efektīvu īstenošanu atbilstīgi subsidiaritātes principam;
- vi. sniedzot vajadzīgos atbalsta pakalpojumus bērniem tiesvedības laikā un arī pēc tās, kamēr vien bērniem tie ir nepieciešami;
- vii. veicinot starpdisciplināru sadarbību starp dažādiem dienestiem, lai vislabākajā veidā atbalstītu bērnu pirms tiesvedības, tās laikā un pēc tās;

- viii. izstrādājot un piemērojot labas alternatīvas tiesvedībai attiecībā uz gados jauniem likumpārkāpējiem – sākot no līdzekļiem, kas ir alternatīvi apcietinājumam, un beidzot ar atjaunojošās justīcijas izmantošanu, bet civiltiesību jomā – izmantojot mediāciju;
 - ix. izstrādājot programmas gados jauniem likumpārkāpējiem, kuras atbalsta viņu reintegrāciju;
- 5) palielināt bērnu iespējas būt atbildīgiem un izturētspējīgiem digitālās sabiedrības locekļiem, jo īpaši:
- i. investējot vienlīdzīgas piekļuves digitāliem līdzekļiem un atbalsta garantēšanā katram bērnam;
 - ii. dodot bērniem iespējas būt apzinīgiem mediju lietotājiem, atbalstot medijpratības un informācijpratības attīstību, kas vajadzīga, lai kritiski pārbaudītu, izvērtētu un producētu tiešsaistes saturu;
 - iii. nodrošinot aizsardzību no jau esošiem un potenciāliem riskiem digitālajā vidē, koncentrējoties uz digitālo pratību, privātumu un drošību tiešsaistē;
 - iv. izstrādājot atbalsta pakalpojumus bērniem, kas cietuši no ļaunprātīgas izmantošanas tiešsaistē;
- 6) aktīvi piedalīties ES Bērnu tiesību tīkla darbā – tīklu izveidoja Eiropas Komisija, lai sekmētu dialogu un savstarpēju mācīšanos dalībvalstu vidū.

Padome arī aicina ES Pamattiesību aģentūru turpināt sniegt dalībvalstīm atbalstu tādās tematiskajās jomās kā bērniem draudzīga justīcija un bērni migranti, kā arī citās ES stratēģijas par bērna tiesībām jomās, tāpat arī tehnisko palīdzību un metodoloģisko atbalstu, *inter alia*, datu vākšanas prakses izstrādei un īstenošanai. Saistībā ar Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu Padome arī aicina aģentūru koncentrēties uz īpašajām vajadzībām un problēmām, ar kurām saskaras bērni.